

čamca. Prema tome u času ranjavanja postojao je odnos iz ugovora o prijevozu. Isto tako sud nije prihvatio tužiteljevu tvrdnju da je vlasnik čamca izvršio manevar naglog zaustavljanja radi šale, da bi prouzrokovao pad tužitelja u more. Sud je naime stekao uvjerenje da je izvršeni manevar normalan u pomorskom skijanju. Unatoč tome došao je do zaključka da je vlasnik čamca kriv za pad supruge u more, pa prema tome i za utuženu povredu. Vlasnik je naime znao da tužitelji ne sjede u čamcu na mjestu za to odredjenom. Isto je tako morao znati da je zauzeti položaj opasan, pa je prije početka naglog manevriranja morao na to upozoriti tužitelje. Ovaj propust sud stavlja u krivnju tuženiku. Međutim sud isto tako proglašava krivim i tužitelje koji su sjedili na rubu čamca, a morali su znati da je taj položaj opasan. S obzirom na izneseno sud je obvezao tuženike na naknadu polovine utužene štete.

/DMF 1966, str.477/

B.J.

TRANSPORTNO OSIGURANJE

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 4.XII 1965.

Vijeće: dr Ernest Vajić, dr Dušan Arneri, dr Nikola Tomašić

Osiguranje automobila - Zastara - Regresni zahtjev osigurateljev - Početak toka zastarnog roka za regresni zahtjev osigurateljev nastaje danom kad osiguratelj sazna, odnosno kad je mogao i trebao saznati za štetu i njenog počinitelja - Za početak toka zastare nije potrebno da osiguratelj sazna za pravomoćnu krivičnu presudu kojom je šofer bio proglašen krivim - Zastarni rok za regresni osigurateljev zahtjev za naknadu štete u sudaru oštećenog osiguranog automobila iznosi tri godine - Petogodišnji zastarni rok primjenjuje se na osiguranikov zahtjev prema osiguratelju za plaćanje osigurnine

U jednom sudaru dva su se automobila oštetila. Oba šofera su u krivičnom postupku proglašena krivim i kažnjeni.

Osiguratelj jednog automobila regresnim zahtjevom traži, od osiguratelja drugog automobila i njegovog korisnika, naknadu dijela isplaćene osigurnine. Među ostalim prigovorima tuženici su podigli prigovor zastare. Tužitelj smatra da zastara u vrijeme podnošenja tužbe nije nastupila, jer da je za njega počela teći danom kad je saznao za

pravomoćnu krivičnu presudu protiv tuženikovog šofera.

Drugostepeni sud je, potvrđujući prvostepenu presudu kojom je tužbeni zahtjev odbijen, medju ostalim, zauzeo slijedeće stajalište:

Ne može se uvažiti žalbeni razlog da zastara nije nastupila što je tužitelj morao platiti osiguranu svotu svom osiguraniku na temelju kasko osiguranja još prije nego je saznao sve činjenice o krivnji prvotuženikova šofera, a da bez toga nije mogao istaći nazočni regresni zahtjev, pa da zbog toga zastara toga zahtjeva počinje teći tek od dana kad je saznao za pravomoćnu krivičnu presudu protiv šofera. Ne može se tužitelj opravdano pozivati na to da je on za krivnju prvotuženikovog šofera saznao tek na temelju pravomoćne krivične presude, jer krivični postupak uopće nije morao biti vođen. Za nastanak odštetnog zahtjeva prema tome nije potrebno da oštećeni sazna sa sigurnošću za sve pojedinosti koje su potrebne za tačno fundiranje zahtjeva tužbe u osnovi i u visini, nego samo da sazna za štetu i za njezinog počinitelja /član 19, stav 1 Zakona/. S ovim se nužno mora izjednačiti i slučaj kada je oštećenik prema stanju stvari mogao i trebao saznati za ove činjenice. Te je činjenice tužitelj mogao saznati i očito je saznao već na temelju rezultata izvidjajnog postupka, o kojem se je kao osiguravajući zavod očito informirao prije nego li je izvršio isplatu. Prema tome je on najkasnije u vrijeme izvršene isplate već znao ili bar morao znati da je šteta nastala i da je u nezgodi učestvovao i prvotuženikov šofer. Da li će ovaj biti kasnije proglašen krivim u krivičnom postupku ili ne, nije prema navedenom važno za početak toka zastarnog roka za ostvarenje nazočnog zahtjeva tužbe, jer se učesnikova krivnja u nezgodi može utvrditi u parnici. Ovo je razumljivo i s razloga što bi se u slučaju kad bi se zauzelo tužiteljevo stajalište počinitelj štete i njegov poslodavac našli u nepovoljnijem položaju ako je oštećeni osiguran, što je naravno nemoguće. Iz navedenih razloga ovaj drugostepeni sud prihvaća stajalište pobijane presude da je zastara nazočnog zahtjeva tužbe počela teći najkasnije onoga dana kad je tužitelj izvršio isplatu osigurane svote svom osiguraniku, a to je bilo prema navodima samog tužitelja dana 3.VII 1959. Ovaj drugostepeni sud drži da u odnosu prema prvotuženiku zastarni rok za nazočni zahtjev tužbe iznosi tri godine u smislu cit. člana 19, stav 1. U odnosu prema drugotuženiku vrijedi isti zastarni rok, jer se zastarni rok od pet godina u smislu cit. čl.23. Zakona o osiguravajućim zavodima i o zajednici osiguranja može primijeniti samo na osiguranikov zahtjev prema osiguratelju za plaćanje osigurane svote. No kad bi se i uzelo da taj propis treba primijeniti i u nazočnom slučaju, onda je također nastupila zastara iz razloga koje je u obrazloženju svoje presude iznio prvostepeni sud.

M.S.